

INFORME EXTRAORDINARI:

Cementiri i serveis funeraris

Des de l'any 2011 el Síndic ha rebut més de cinquanta queixes relatives a les concessions funeràries i els serveis funeraris en general, a banda de les nombroses consultes i assessoraments que s'han fet en aquesta matèria. La ciutadania es queixa principalment dels terminis de la caducitat de les concessions, però també de l'elevat preu per renovar-les, de la manca d'informació de la concessionària dels drets de la ciutadania, de l'elevat cost dels serveis en general, i també dels robatoris que es produeixen dins del cementeri.

Davant d'aquest escenari, el Síndic ha elaborat un informe extraordinari sobre aquests extrems amb la finalitat d'analitzar la diferent casuística i les vulneracions de drets associades. L'estudi que presenta el síndic pretén ajudar a conèixer millor els drets que tenen els ciutadans i ciutadanes en relació a aquest servei bàsic.

L'article 25 de la Llei 7/1985, reguladora de les bases de règim local, atribueix als municipis les competències en matèria de cementeris i activitats funeràries, en els termes de la legislació de l'Estat i de les Comunitats Autònomes.

El Decret Legislatiu 3/2010, d'adequació de les normes amb rang de llei a la Directiva 2006/123/CE, anomenada Directiva de Serveis, va modificar la Llei 2/1997, funerària de Catalunya, amb la finalitat de garantir la liberalització de la prestació dels serveis funeraris. El text legal determina el caràcter de essencial i d'interès general del servei funerari.

A Catalunya la Llei del Parlament 2/1997, de 3 d'abril, sobre serveis funeraris, estableix que els municipis són l'administració competent en aquesta matèria i els responsables de garantir-ne l'existència i la prestació a tota la col·lectivitat local. La Llei mana als ajuntaments que regulin mitjançant una ordenança o un reglament el règim a què s'han de sotmetre els serveis funeraris, entesos com un servei essencial d'interès general que ha de garantir l'aplicació efectiva dels principis d'universalitat, d'accessibilitat, de continuïtat i de respecte dels drets de les persones usuàries.

De conformitat amb el que determinen els articles 26 LRBRL i 67 TRLMRLC els municipis estan obligats a prestar en tot cas el servei públic de cementiri. També s'ha de tenir en compte el que preveu el Decret 297/1997, de 25 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament de Policia Sanitària Mortuòria: " Article 38 Tots els municipis, independentment o associats, han de prestar el servei de cementiri, d'acord amb els requisits que estableix aquest Reglament, i a l'empara del que preveu la legislació de règim local vigent, tret del cas de dispensa pel Govern de la Generalitat si la prestació resulta impossible o de molt difícil compliment."

En el cas dels serveis funeraris no ens trobem davant la prestació de cap servei públic amb caràcter obligatori però si que ens trobem davant un servei que pot ser prestat per l'Administració. La Llei 2/1997, de 3 d'abril, sobre serveis funeraris disposa el següent: " Article 1. 1. Els serveis funeraris tenen la condició de servei essencial d'interès general, el

qual pot ésser prestat per l'Administració, per empreses públiques o per empreses privades, en règim de concurrència en tots els casos. 2. La prestació dels serveis funeraris és sotmesa a les mesures de control, de policia i d'autorització establertes per aquesta Llei, per la normativa de policia sanitària mortuòria i pels reglaments o les ordenances locals.”

A Sabadell, la deixadesa municipal en la gestió del cementiri ha contribuït a la inseguretat jurídica del ciutadà. Fins l'any 2010, el servei es gestionava directament per l'Ajuntament, i mai fins aquell moment s'havia notificat la caducitat de cap concessió. A partir del 07/01/2010, l'empresa Torra, SA és qui té adjudicada la gestió administrativa del cementiri, i és quan s'inicien les notificacions a la ciutadania exigint les renovacions, sota amenaça que revertiran a l'Ajuntament, si en un termini de dos mesos no es fa efectiva la renovació. Aquí cal recordar que el servei s'ha de prestar en idèntiques condicions que ho faria l'Ajuntament a través de la gestió directa, i el fet que aquest servei es gestioni a través d'una concessió no pot limitar ni vulnerar els drets de la ciutadania.

Limitació temporal de les concessions funeràries atorgades entre els anys 1955 i 1988.

Fins l'any 1955, no hi ha dubte que cal entendre que les concessions són atorgades per un termini de 99 anys. Aquest fet, que podria resultar una evidència no ho és atès que el tema de les sepultures ha estat una matèria poc regulada, que els conceptes han evolucionat molt amb el pas del temps, i no sempre s'han establert un terminis concrets. Tradicionalment hi havia la convicció popular que les sepultures s'adquirien en propietat i a perpetuïtat, ja que així constava en els propis títols funeraris, i no és fins l'any 1955 que la norma estableix el caràcter de béns de domini públic dels cementiris. Aquesta nou règim jurídic, porta a considerar que els nínxols i les tombes no són de propietat, sinó que aquesta l'ostenta l'Ajuntament. I és aquest qui la cedeix a través de les concessions. Amb l'article 101.c) de la Llei de Règim Local, de 24 de juny de 1955; l'art. 4.ºc) del Reglament de Benes de las Entitats Locals de 27 de maig de 1955; i el Reglament de Policia Sanitària i Mortuòria de 22 de desembre de 1960, queda establert que els cementiris són béns de domini públic, i per tant, sotmesos a concessió.

No obstant aquestes previsions normatives de l'any 1955 i 1960, enlloc es va limitar la durada de les concessions ni es va especificar en cap norma el termini pel qual s'havien d'entendre atorgades les concessions de les sepultures. Cal esperar doncs al Reglament de Patrimoni de las Entitats Locals -Decret 336/88, de 17 de octubre-, on a l'article 61, lletra c, en limita la durada a 50 anys, Decret que va entrar en vigor el 3 de desembre de 1988. És per això que el Síndic considera que a partir de l'any 1955 s'han de considerar béns de domini públic. I no és fins l'any 1988 que cal considerar limitades les concessions a 50 anys, però no amb anterioritat, ja que fins llavors cap norma preveia de forma explícita aquesta limitació.

Per tant, és unànime la qualificació com a concessions administratives de les sepultures, i l'expressió a perpetuïtat no es pot interpretar literalment, ja que en qualsevol cas, els drets sobre el domini públic no es poden atorgar per un termini superior als 99 anys, el que queda clar després de la jurisprudència establerta amb les sentències del Tribunal Suprem de 2 de juny de 1997 i de 14 de desembre de 1998. Així doncs, no hi ha dubte

del caràcter públic de la titularitat jurídica de les sepultures i els nínxols dels cementeris municipals, els quals cal entendre limitats a una durada màxima de 99 anys, malgrat la utilització del terme perpetu en els propis títols originals.

El Síndic defensa, com estableixen nombroses sentències -EDJ 2001/57339 STSJ Catalunya Sala de lo Contenciós-Administratiu de 25 setembre 2001; EDJ 2003/195055 STSJ Catalunya Sala de lo Contenciós-Administratiu de 2 maig 2003; EDJ 2005/55814 STSJ Catalunya Sala de lo Contenciós-Administratiu de 31 març 2005; - i el què ha esdevingut doctrina legal -EDJ 1998/31418 STS Sala 3^a de 14 desembre 1998- que: **davant la inexistència de norma legal o reglamentària en la data del títol que establís limitació temporal a la concessió administrativa, és procedent que al títol de propietat (...) se li fixi la durada màxima dels 99 anys que proclama aquesta jurisprudència, a partir del qual moment va aplicar el nostre Tribunal Suprem-**. Per tant, no és fins l'entrada en vigor del Reglament de Patrimoni de les entitats locals 336/88 de 17 d'octubre, que es va limitar a 50 anys la durada de les concessions de domini públic, però no abans d'aquesta data. Avalen aquesta interpretació diferents sentències que s'annexen a aquest escrit i que fan referència a casos pràcticament idèntics al seu, i on el Tribunal Superior de Justícia ha resolt en favor dels interessos del demandant.

El criteri municipal, per contra, considera que a partir de l'any 1955 les concessions funeràries cal entendre-les atorgades a 50 anys. En primer lloc, assenyala amb l'entrada en vigor del Reglament de béns de les entitats locals, aprovat per Decret de 27 de maig de 1955, s'ha d'entendre que el termini màxim de durada de les concessions sobre sepultures és de 50 anys, criteri que es pretén aplicar al seu cas per declarar caducat el títol. En aquest sentit, l'Ajuntament manifesta que la norma indicada feia remissió al Reglament de serveis de les entitats locals, aprovat per Decret de 17 de juny de 1955, i el Reglament de contractació de les corporacions locals, aprovat per Decret de 9 de gener de 1953, i que aquestes dues normes fixaven com a durada màxima de les concessions el termini de 50 anys. I l'Ajuntament recolza seva argumentació en la sentència EDJ 1988/3580 STS Sala 3^a de 29 d'abril 1988.

Pel què fa aquesta línia argumental, en primer lloc, manifestar que l'esmentada sentència, res té a veure amb les concessions de sepultures, sinó amb els mercats municipals. És cert que els mercats municipals són béns de domini públic i un servei públic, però les autoritzacions són per exercir una activitat privada sobre aquests béns de domini públic i servei públic, i res tenen a veure amb les sepultures, i el seu caràcter històric de béns que s'adquirien en propietat i a perpetuïtat, ni es preveu la utilització privativa per part dels particular en concepte de concessió.

La sentència del Tribunal Suprem -EDJ 1989/7095 STS Sala 3^a de 11 juliol 1989- estableix que no es poden aplicar els preceptes que també invoca l'Ajuntament de Sabadell en base a l'argumentació següent: *"La corporació municipal al·lega (repetint el que ja havia adduït davant l'Audiència), que les concessions atorgades per ell a l'empara d'aquella antiga Ordenança són nul·les de ple dret des que l'article 10 del Reglament de Contractació de les Corporacions Locals de 1953 va establir l' nul·litat per a tots els contractes que tinguessin caràcter perpetu o indefinit. QUART.- La indicada tesi de nul·litat radical a partir del citat Reglament de Contractació de 1953, de les transmissions a perpetuïtat del dret funerari, es recolza amb dificultat en l'indicat Reglament de Contractació, en no tenir l'atorgament d'un dret funerari, la naturalesa pròpiament*

contractual, i no es compagina bé amb la disposició específica de l'article 61.b) del posterior Reglament de policia sanitària mortuòria de 22 de desembre de 1960 (avui substituït pel de 20 de juliol de 1974); ja que entre els drets i els deures que l'article 61.b) atribuïa als Ajuntaments pel què fa als Cementiris Municipals, estaven els de la "distribució i alienació de parcel·les i sepultures"; conceptes jurídics prou expressius de la validesa de les transferències municipals a perpetuïtat del dret funerari, com evidència el terme "alienació" de "parcel·les i sepultures" que establí aquell precepte; i és que com va dir aquest Tribunal en aplicar aquelles antigues disposicions en la seva sentència de 24 febrer 1978 acceptant doctrina de la mateixa Sala de Barcelona, "si antigament s'inclouïen les sepultures entre les coses religioses, espècie de les" res Divini iuris " , en el dret modern no estan sotmeses sinó a regulació administrativa encomanada als Ajuntaments [Llei de Règim Local, art. 101.c) i Reglament sobre policia sanitària, arts. 61.b) i 67, aprovat per Decret 2569/1960, de 22 de desembre] pel que la normativa sobre transmissió de la propietat funerària es regula en les disposicions emanades d'aquests òrgans administratius ".

Per tant, les concessions de domini públic sobre sepultures no tenen naturalesa contractual, atès també el què preveu la sentència EDJ 1989/7088 STS Sala 3ª de 11 juliol 1989, en el mateix sentit que l'anterior: *la manca de naturalesa contractual dels actes d'atorgament de drets funeraris (...), ja que, no es s'adequa aquesta atribució de naturalesa amb el que disposa l'art. 61.b) del Reglament de policia sanitària mortuòria, ja que, entre els drets i deures que l'article reconeixia als ajuntaments en Cementiris municipals, hi havia els de "distribució i alienació de parcel·les i sepultures", conceptes jurídics aquests prou expressius de la validesa de les transferències municipals a perpetuïtat del dret funerari -no de l'alienació, concessió o autorització, es podria afegir-*.

De tot l'esmentat, en resulta que els preceptes que invoca l'Ajuntament de Sabadell per limitar les concessions atorgades entre els anys 1955 a 1988, són inaplicables al cas concret, ja que la seva interpretació parteix de la naturalesa contractual dels actes d'atorgament de drets funeraris, el què no es correspon amb la realitat. La normativa aplicable al cas quan parla dels drets i deures dels Ajuntaments en relació al cementeris no els considera en cap cas autoritzacions, concessions o permisos de la utilització especial del domini públic, per tant, hi manca el caràcter contractual que pretén l'Ajuntament de Sabadell amb la seva argumentació, resultant inaplicables al seu cas, tant el Reglament de béns de les entitats locals, aprovat per Decret de 27 de maig de 1955, com el Reglament de contractació de les corporacions locals, aprovat per Decret de 9 de gener de 1953.

Afegir també el criteri jurisprudencial de la sentència EDJ 1994/8504 STS Sala 3ª de 6 octubre 1994, on preveu: *que la sentència recorreguda entén que la propietat de l'enterrament es va atorgar vàlidament sota la vigència del Reglament de Policia Sanitària mortuòria aprovat per D 21 desembre 1960, el qual reconeixia la possible transmissió de la propietat dels nínxols. D'altra banda la sentència, si bé manté que aquesta propietat no és la comuna, entén que en atorgar-la l'Ajuntament no va imposar cap limitació temporal. I és potestat municipal la limitació que a Sabadell no es va preveure fins al Reglament municipal del cementiri de 2002, per tant, si al seu dia, l'Ajuntament de Sabadell no va preveure la limitació temporal, el síndic considera que no pot utilitzar aquesta omissió en contra dels drets de la ciutadania, i no es pot pretendre com fa l'ens local quan invoca els preceptes mencionat, aplicar-los quan l'esperit de la norma res té a veure amb les concessions de les sepultures, com ha establert el Tribunal Suprem.*

Finalment, com també preveu el Síndic de greuges de Catalunya, en referència a l'aplicació del Reglament de contractació de les entitats locals, cal tenir en compte que el mateix article 62.2 del Reglament de serveis de les entitats locals assenyalava que les concessions per a l'ús privatiu de béns de domini públic s'han d'atorgar amb posterioritat a la limitació, per tant, la remissió al Reglament de contractació ho és amb relació només a la licitació per atorgar al concessió, no en relació a la durada, que ha de fixar el mateix títol concessional, d'acord amb el que estableix l'article 63, apartat tercer, del mateix Reglament de béns de les entitats locals.

En els primers informes que l'Ajuntament va fer arribar al Síndic, també fonamentava la limitació dels 50 anys aplicant el règim de les concessions de gestió indirecta dels serveis públics, regulats a l'article 114 del Decret de 17 de juny de 1955. Pel què fa aquest extrem, tampoc és aplicable per aquesta via la limitació dels 50 anys, com així ho ha entès la jurisprudència: *"No és possible, com invoca la representació de l'Ajuntament demandat, l'aplicació al cas que examinem de la limitació de 50 anys establerta a l'article 114 del Decret de 17 de juny de 1955, que va aprovar el Reglament de serveis de les corporacions locals EDL 1955 / 46, doncs lluny de referir-se al règim de les concessions de béns de domini públic, es referia a les concessions administratives per a la gestió indirecta dels serveis públics, inaplicable a aquells supòsits, com resulta així mateix de l'argumentació d'aquesta doctrina jurisprudencial, en la qual no es fa aplicació de l'esmentat precepte, aliè a les concessions del domini públic."*

Altres Ajuntament, com el de la veïna ciutat de Terrassa, davant la mateixa problemàtica, van decidir aplicar el mateix criteri que defensa el Síndic. I mitjançant una instrucció interna (que s'adjunta com a document annex) van considerar que el termini de finalització d'aquelles concessions atorgades fins l'any 1988, on no s'establís una data de finalització concreta, havien de ser considerades atorgades a perpetuïtat, i per tant, per un termini de 99 anys. També és el cas de Sant Feliu de Llobregat, Martorell o Corbera de Llobregat, entre d'altres.

Finalment, tant el temps que ha transcorregut, com l'equitat i els dret reconeguts a uns particular que els van exercir pacíficament durant un temps, no poden permetre a l'Ajuntament anular el seu propi acte. Com estableix el Síndic de Catalunya, els dubtes que eventualment pogués plantejar la durada dels títol concessional s'haurien de resoldre a favor de l'opció menys restrictiva per al dret del particular, de manera que tampoc des d'aquesta perspectiva hauria de prosperar una interpretació que limités dels títols concessional atorgats sense termini més enllà dels noranta-nou anys fixats per la jurisprudència. En la mateixa línia destacar que el dret a una bona administració no quedaria garantit si es pretén el criteri dels 50 anys. Així, i com reconeix el corrent doctrinal majoritari –per tots, Juli Ponce–, caldria passar del paradigma d'una varietat d'opcions "igualment justes" al nou paradigma de la bona administració, consistent a utilitzar instruments per tal de garantir que davant d'aquestes diverses opcions en l'àmbit discrecional, l'Administració adopti sempre la solució més justa, encertada i conforme a la bona administració, que a criteri del Síndic, no s'ha produït en aquest cas.

Limitació temporal de les concessions funeràries atorgades

Un altre gruix de queixes posen de manifest l'existència d'un títol concessional, al que l'Ajuntament no hi dona validesa per considerar que el mateix no és més que una simple formalització de la concessió la qual fou atorgada en una època molt anterior. Estem parlant de casos on la "concessió" (en aquell moment no es parlava en aquests termes) va ser atorgada a finals dels anys 1800. Per tant, serien concessions que haurien vençut a finals dels anys norantes, si no fos perquè els ciutadans i ciutadanes disposen d'un títol que determina que la concessió fou atorgada pels vols de l'any 1925. Segurament, tal i com afirma l'Ajuntament, per aquelles dates, es va procedir a regularitzar la situació del cementeri de Sabadell, i es van expedir títols nous, malgrat que les concessions eren anteriors, no obstant el què està clar és que la ciutadania el títol que posseeixi és de data 1925, i no anterior. Probament en aquell moment no es va donar importància en detallar en el títol que la data de la concessió era anterior –atès que en aquells anys, s'entien que els drets funeraris sobre les tombes eren perpetus- però el què resulta cert i irrefutable és que actualment la ciutadania només disposa d'una veritat, i és que el títol estableix que la carta de la concessió és de data 1925. El Síndic entenc que qualsevol altra interpretació vulnera els drets de la ciutadania. El mateix Ajuntament en el seu informe, quan parla del "dies a quo", és a dir, la data a partir de la qual cal considerar com al inici de la concessió, estableix que " *se habrá de fijar la antigüedad de la concesión, según la documentación acerca de esta unidad de enterramiento*". I el document que durant els anys han pogut conservar dels ciutadans i ciutadanes estableix que la data de la concessió no és altra que la fixa en el títol. Qualsevol altra interpretació i intent de justificació per part de l'Ajuntament, entenc que vulnera clarament el principi de seguretat jurídica.

El principi de seguretat jurídica està recollit a l'article 9.3 de la Constitució Espanyola EDL 1978/3879 i cal entendre que és la regularitat i previsibilitat de l'actuació dels poders públics, i, concretament, de la interpretació i aplicació del Dret per part de les administracions públiques, el que exclou que aquestes modifiquin arbitràriament situacions jurídiques preexistents. Del principi de seguretat jurídica es deriven dos principis d'actuació de les administracions públiques, introduïts en l'article 3 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú per la Llei EDL 1992 / 17271 4/1999, de 13 de gener: els principis de «bona fe» i de la «confiança legítima» («de la confiança legítima dels ciutadans en què l'actuació de les administracions públiques no pot ser alterada arbitràriament», segons l'exposició de motius de la Llei 4/1999). La STC de 7 d'abril de 2005 que sintetitza la doctrina sobre aquest principi, diu de manera molt eloqüent que, la seguretat jurídica ha d'entendre:

1r) Com la certesa sobre l'ordenament jurídic aplicable i els interessos jurídicament tutelats procurant la claredat i no la confusió normativa.

2n) Com l'expectativa raonablement fundada del ciutadà en quin ha de ser l'actuació del poder en l'aplicació del Dret.

Per tant, si prenem en consideració el què manifesta l'ajuntament, i la data d'atorgament de la concessió va ser a finals dels anys 1800 cal entendre que aquestes haurien caducat a finals dels anys noranta, per tant portarien uns vint o trenta anys caducades. Per tant, segons el criteri municipal, la concessió porta tots aquests anys caducada, i és ara, quan la gestió es fa de forma indirecte per part d'una empresa concessionària que es reclama

la renovació. Això vulnera clarament els drets dels ciutadans i crea una inseguretat jurídica total, ja que si s'hagués caducat llavors, el ciutadà hagués pogut renovar per 99 anys més, el què a data d'ara no pot fer per ser incompatible amb la normativa. La deixadesa municipal no fa sinó coartar, limitar, i vulnerar els drets dels ciutadans i ciutadanes, en una matèria molt poc clara i poc regulada, on, ara l'administració utilitza en contra dels drets de la pròpia ciutadania.

Alhora, la carta que rep la ciutadania a fi que procedeixi a renovar la concessió, és del concessionari Torra SA, la qual amenaça de la reversió de la concessió, si no es procedeix al pagament de la quantia que es reclama. Una bona administració, seria aquella que dictés una acte administratiu, on es fonamentés el nou criteri municipal, i els motius pels quals, ara, i no en un altre moment, la ciutadania ha d'entendre vençuda la concessió –malgrat que segons el seu mateix criteri està vençuda fa varies dècades-.

El Síndic no compareix l'argumentació municipal, quan justifica la seva decisió en l'interès general. Segons menciona en els seus informes l'Ajuntament:

“El fet d'establir un termini per a les concessions del dret funerari atorgades a partir del 14 de juliol de 1955 i fins el 3 de desembre de 1988, d'acord amb la normativa d'aplicació anteriorment indicada, es fonamenta en l'interès públic de garantir una seguretat jurídica respecte el termini de totes aquelles concessions el títol de les quals no disposa la data de la seva finalització.”

Resulta totalment contrari a la bona administració i a la seguretat jurídica, intentar justificar la limitació temporal de les concessions a l'empara del interès públic i la seguretat jurídica, ja que aquesta s'empra en contra dels drets de la ciutadania, fent una interpretació restrictiva i limitativa dels seus drets. De la mateix forma es podia argumentar que cal aplicar la limitació temporal dels 99 anys respecte al termini de totes aquelles concessions el títol de les quals no disposa de data de finalització.

L'Ajuntament continua la seva argumentació del interès general, afegint: *La ubicació del cementiri, proper a nuclis urbans, determina la voluntat municipal de créixer urbanísticament el mínim possible, concretament en direcció al barri de Torre Romeu, per la proximitat dels habitatges i en tant que és la única zona de creixement possible. Durant el procés d'elaboració del Pla Director del Cementiri, aprovat l'any 2009, ja es va detectar la preocupació dels veïns i veïnes de Torre Romeu i Poblenou per la possibilitat que la reordenació del cementiri i el seu entorn suposés una expansió cap a les zones habitades. En aquest sentit, el Pla Director recull una anàlisi de les necessitats de noves sepultures basant-se en projeccions demogràfiques de natalitat, mortalitat i moviment migratori. De l'estudi efectuat es va concloure que, amb una gestió acurada dels terminis de les concessions administratives no seria necessària la construcció de nous nínxols a la zona sud, quedant així un espai d'esponjament respecte a la ciutat molt necessari al voltant de qualsevol cementiri, tenint en compte la proximitat del recinte al barri de Torre Romeu. L'aplicació del límit esmentat en les concessions de sepultures permet una gestió sostenible del cementiri al llarg del temps i amb una rotació que evita la construcció de 300 nínxols anuals que, un cop finalitzada la ocupació i urbanització de la zona entre els dos recintes, s'haurien de construir a la zona sud (Torre Romeu), a més de la despesa pública que suposa”.*

El Síndic considera que en aquest cas no es produeix una col·lisió entre l'interès individual en mantenir l'ús privatiu d'un bé de domini públic el màxim temps possible i l'interès públic, ja que l'argumentació municipal sobre la necessitat de contenir el creixement del cementiri no està degudament argumentada i justificada, si atenem a la tendència actual de les incineracions. Segons els experts, situen en el 2018 el punt d'inflexió quan es calcula que el nombre d'incineracions superarà el d'enterraments, fruit “d'un canvi cultural que aporten les noves generacions”,.

En base a l'esmentat el Síndic fa les següents RECOMANACIONS A L'AJUNTAMENT

Que les concessions funeràries atorgades fins l'any 1988, cal entendre-les fetes a 99 anys, i no a 50 com pretén l'Ajuntament. Per tot, he recomanat a l'Ajuntament que així procedeixi, i consideri vigents aquestes concessions, fins que venci el termini esmentat de 99 anys, dictant la corresponent ordre interna i la faci arribar oportunament a la concessionària Torra, S.A.

Que en totes aquelles concessions de les que existeix una "carta concessional", l'Ajuntament no pot anar contra els seus propis actes, i limitar els drets de la ciutadania, manifestant que el títol que tenen en possessió no estableixi l'inici de la concessió, i consideri vigents aquestes concessions, fins que venci el termini esmentat de 99 anys, dictant també la corresponent ordre interna i la faci arribar oportunament a la concessionària Torra, S.A.

Que l'Ajuntament modifiqui el Reglament, i a banda de rebaixar els preus de les renovacions de les concessions, modifiquin els terminis de renovació, de forma que els terminis de 30 i 50 anys pels nínxols i les tombes/panteó o mausoleu, es pugui reduir per períodes inferiors, el que permeti que la taxa meritada fos proporcionalment al temps de durada de la mateixa.

Que s'impulsin mesures que reforcin la transparència en la informació en els preus dels serveis funeraris, i també reforçar el règim d'infraccions i sancions, i els serveis d'inspecció. I s'editi la informació, de forma que sigui clar, i entenedora pel públic en general.

Que l'empresa concessionària i l'Ajuntament, informin degudament als ciutadans i ciutadanes dels drets que els emparen, i no utilitzin en la gestió indirecte per vulnerar el dret a una bona administració.

Que la ciutadania ha de recorre a aquests serveis en uns moments sensibles, i cal que sigui tractada amb respecte, però principalment garantint els seus drets.

Quedo a la vostra disposició per qualsevol aclariment que necessiteu i us agraeixo la confiança dipositada en aquesta institució.

Atentament,

Josep Escartín i Laurito
Síndic municipal de greuges

Sabadell, 1 de juny de 2016